

forekommer mig nemlig, at det, han egentlig ønskede, var, at vi kunde faa en noget større Sum aarlig til Statsbaneanlæg for derved hurtigere at faa gennemført de Baner, ogsaa han særlig ønskede anlagte. Maaske kunde han slutte sig til mig om et Forslag paa 10 Aar i Stedet for 13—14 Aar, saa vilde han naa, at Summen til Anlæg af Statsbanerne vilde blive forhøjet ret betydeligt, uden at han derfor kom til at beskære Privatbaneanlægene noget af det, der er foreslaaet til dem. Det var den Bemærkning, jeg vilde gøre. Jeg anmoder Udvalget om ogsaa at tage denne Side af Sagen under Overvejelse.

Der er dernæst et Afsnit i Lovforslaget, som jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om, og det er det, som det ærede Medlem fra Bræstrup til Slutning var inde paa, nemlig Spørgsmaalet om Værdistigningsskatten. Jeg glæder mig over, at den højtærede Minister har gjort det Skridt, han har gjort, nemlig at foreslaa et Forsøg paa at beskatte den Værdistigning, som ganske naturligt fremkommer, hvor der anlægges Jernbaner. Jeg glæder mig naturligvis dobbelt over det, fordi man i alt væsentlig i Princippet — kun med de Lempelser, som ere nødvendiggjorte af, at her er det Værdistigningen ved Jernbaneanlæg og ikke Værdistigning i al sin Almindelighed, der er taget med — er gaaet ind paa det Forslag, min ærede Partifælle for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) fremsatte i Skattekommissionen, det er omtrent Ord til andet det samme. Vi have efter min Formening længe trængt til saadanne Skattebestemmelser. Det er meget store Værdier, der gaa tabte for Samfundet — Værdier, Samfundet har et billigt Krav paa at inkassere — ved, at man ganske rolig har ladet den private Foretagsomhed stikke hele Gevinsten ved Jernbaneanlægene i Lommen. Man har Bevis for ved et bestemt Baneanlæg, at Jord, hvorpaa der kom til at ligge en Station — foruden den Plads, Stationen optog, var der, saa vidt jeg erinder, 50—60 Tdr. Land tilbage — Jord, som maaske i Handel og Vandel som Agerjord var højest 3—400 Kr. værd pr. Td. Land, endnu forinden man havde begyndt at anlægge Banen, men ganske vist efter, at det var bestemt, hvor Stationen skulde ligge, blev solgt for 1 Kr. pr. Kv.-Alen. Vedkommende Ejer havde jo ikke rørt en Finger for denne Værdistigning, og det havde da været ganske naturligt, at en meget betydelig Del af denne Stigning var gaaet i Statskassen. Som det er gaaet paa det

Sted, er det gaaet overordentlig mange Steder. Men Staten har stadig ladet de private stikke hele Gevinsten i Lommen. Jeg haaber, at det maa undgaas i Fremtiden ved de her foreslaaede Bestemmelser, og at dette Forsøg, trods de Vanskeligheder, der kan være ved det, og som jeg ikke underkender, maa skaffe Samfundet en Del af de Værdier, der fremkomme ved Samfundsforanstaltninger. Jeg vil ogsaa haabe, at naar det viser sig, at det kan gaa an ved Jernbaneanlæg, at det saa ikke vil være længe, inden vi ere inde paa en Værdistigningsskat i al sin Almindelighed.

Lige overfor det, den højtærede Minister har foreslaaet skal tilfalde Staten eller eventuelt Privatbaner af denne Skat, skal jeg sige, at jeg kunde ønske, at man var gaaet noget videre end til Halvdelen. Det forekommer mig nemlig, at man kunde gaa noget til den anden Side, noget op efter med den Andel, Samfundet burde have i disse Stigninger. Ogsaa dette Spørgsmaal kan man vel overveje i et Udvalg. Men selv om vi blot faa Halvdelen, vil Princippet være slaaet fast, og saa kan man jo altid senere tale om, hvorvidt der er Anledning til at opkræve mere end Halvdelen.

I det hele og store er altsaa ogsaa jeg tilfreds med denne Del af Lovforslaget og skal saa kun sluttelig sige et Par Ord om nogle Enkeltheder i det. Det siges i § 14, at Værdistigningen kun skal opkræves, naar den skønnes at være over 10 pCt. af Ejendommens Værdi eller dog mindst udgør 10,000 Kr. Det ærede Medlem for Bræstrup var noget inde paa dette. Han var heller ikke vis paa, lige saa lidt som jeg er det, at man der netop har fundet det rette Forhold. Det kan for det første godt være, at disse to Tal 10 pCt. og 10,000 Kr. ikke staa i Forhold til hinanden, men dernæst har jeg absolut den Overbevisning, at begge Tal ere for høje, og at man uden Skade kunde gaa noget længere ned — hvor meget skal jeg i dette Øjeblik ikke komme ind paa, ogsaa det kan være Genstand for Forhandling i Udvalget.

I § 28 bestemmes det, at der hvert 10de Aar skal finde Omvurdering Sted, sidste Gang 40 Aar efter at den første Vurdering har fundet Sted. Jeg har i dette specielle Tilfælde, hvor det drejer sig om Jernbaner, ikke noget imod, at der fastsættes en Frist. Maaske ere de 40 Aar ogsaa passende, men jeg mener rigtignok, at Omvurderingen burde finde Sted noget